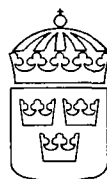


Finansutskottets yttrande

1991/92:FiU3y

Regeringens behandling av riksdagens
skrivelser



1991/92
FiU3y

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 6 februari 1992 berett övriga riksdagsutskott tillfälle att yttra sig över regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser (skr. 1991/92:15).

Utskottet

Allmänt

Regeringens redogörelse omfattar regeringsbeslut fattade t.o.m. den 30 juni 1991. Redogörelsen överlämnades till riksdagen i början av februari 1992. Under mellantiden — ca sju månader — har regeringen fattat ett antal beslut som innebär att ett flertal ärenden som i redogörelsen anges som ännu ej avslutade faktiskt är avslutade. Redogörelsen gav således inte en rättvisande bild av läget när den i februari överlämnades till riksdagen. Det är utskottets uppfattning att redogörelsen, när den överlämnas till riksdagen, bör vara så aktuell som möjligt. Antingen bör redogörelsen — om den skall avse beslut fattade t.o.m. den 30 juni — överlämnas till riksdagen vid riksmötets början i oktober eller bör den uppdateras med regeringsbeslut fattade t.o.m. december, om den skall överlämnas till riksdagen i februari.

Avslutade ärenden

Ärenden som innebär att riksdagen anvisat anslag på statsbudgeten eller att riksdagen antagit ett lagförslag anses slutbehandlade av regeringen i och med att ett regleringsbrev resp. en lag utfärdas. I vissa fall utfärdas också författningar i anslutning härtill. Detta förefaller enligt utskottet vara en *tillfredsställande ordning*.

I de fall riksdagen beslutat om vissa riktlinjer för en viss verksamhet eller ett politikområde, vilket är en vanlig beredningsuppgift för finansutskottet, varierar praxis något för hur dessa beslut behandlas av regeringen. I några fall får man intrycket att hanteringen av riksdagens skrivelse och sättet att avsluta ärendet är en ren expeditiönsfråga utan koppling till beslutets innehåll. Utskottet vill framhålla att det inte finns anledning att ifrågasätta regeringens faktiska agerande med anled-

ning av besluten. De av riksdagen angivna riktlinjerna har såvitt utskottet kunnat bedöma följts, men sättet att behandla riksdagsskrivelsen som det redovisas i redogörelsen förefaller emellertid i vissa fall vara slentrianmässigt.

1991/92:FiU3y

Ännu ej slutbehandlade ärenden

Som framgått ovan har ett stort antal ärenden som redovisas som oavslutade i redogörelsen slutbehandlats av regeringen under hösten 1991 och i samband med att beslut fattades om budgetpropositionen 1991/92:100. Några ärenden återstår dock för regeringen att slutföra. Utskottet kommenterar i det följande några av dessa.

Av redogörelsen framgår (finansdepartementet punkt 5, 1988/89:FiU30 mom. 33) att ärendet om *statliga myndigheters telefonservice* fortfarande bereds av regeringen, framför allt vad avser kostnader och tekniska frågor.

Till grund för riksdagens beslut låg en motion 1988/89:Fi718 av Hans Nyhage och Wiggo Komstedt (båda m), vari föreslogs att statliga myndigheter och företag skall använda sig av s.k. 020-nummer, dvs. det skall endast kosta en samtalsmarkering att ringa en statlig myndighet.

Finansutskottet ansåg att statliga myndigheters telefonservice gentemot allmänheten borde förbättras och delade motionärernas uppfattning att 020-systemet i ökad utsträckning borde tillämpas inom den statliga förvaltningen. Användningen av systemet är naturligtvis mest angelägen vid statliga myndigheter, verk och företag som har omfattande serviceuppgifter gentemot allmänheten, framhöll utskottet. Den närmare omfattningen av denna service fick dock övervägas av regeringen. Utskottet föreslog (med reservation från socialdemokraterna) att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande med anledning av motionen. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottet förutsätter att regeringen nu sedan ärendet grundligen utretts kommer att ta itu med frågan. Någon vidare åtgärd anser utskottet inte påkallad.

Av redogörelsen framgår vidare (finansdepartementet punkterna 6 och 11) att regeringen ännu inte slutfört behandlingen av riksdagens förslag i frågan om *användningen av intäkterna av investeringsskatten*.

För att dämpa aktiviteten på byggmarknaden och vidga utrymmet för produktion av nya bostäder utgick under perioden den 27 maj 1989—den 30 juni 1991 en regional investeringsskatt i Stockholms- och Uppsalaområdet. Skatten som under en kortare period också togs ut i Göteborgsområdet påfördes byggnation av butiker, kontorslokaler och andra oprioriterade byggnadsarbeten.

När riksdagen tog ställning i denna fråga (1988/89:FiU36, rskr. 329) uttalades på förslag av finansutskottet att det borde ankomma på regeringen att närmare överväga om inte intäkterna från skatten senare kunde återföras till berörda regioner för bl.a. produktion av bostäder. Ett uttalande av snarlik innebörd gjordes även vid efterföljande riksmöte (prop. 1989/90:96, SkU27, rskr. 207).

I den nu aktuella skrivelsen anmäler regeringen att den avser att återkomma i frågan under detta riksmöte. Enligt vad finansutskottet inhämtat kommer detta att ske i anslutning till kompletteringspropositionen. Med hänsyn härtill finner finansutskottet det inte påkallat att nu göra något särskilt uttalande i frågan.

Det finns slutligen ett antal ärenden där riksdagen fattade beslut så sent som våren 1991. Flera av dessa är av naturliga skäl fortfarande under beredning. I 1991 års kompletteringsproposition föreslogs bl.a. flera åtgärder i syfte att åstadkomma en *omställning och minskning av den statliga administrationen* (se civildepartementet punkt 42). Förslagen var av mycket skiftande karaktär. Vissa var konkreta nedskärningsförslag, medan andra hade mer karaktär av avsiktsförklaring. Utskottet konstaterade att det på vissa områden saknades underlag för att bedöma konsekvenserna av omställningsprogrammet. Utskottet ansåg det därför väsentligt att riksdagen gavs möjlighet till en kontinuerlig och samlad uppföljning av programmet. Utskottet förutsätter att regeringen vid lämpligt tillfälle återkommer till riksdagen i denna fråga.

Sammanfattningsvis anser utskottet att det är en viktig och angelägen uppgift för riksdagen och dess utskott att noggrant följa upp de beslut man fattar. Det är därför mycket välmotiverat att konstitutionsutskottet vid sin granskning av regeringens arbete bereder utskotten tillfälle att yttra sig över regeringens behandling av riksdagsbesluten inom resp. utskotts ämnesområde. Som utskottet anför bör regeringens redogörelse, när den överlämnas till riksdagen, vara så aktuell som möjligt. Redogörelsen är i sin nuvarande utformning inte särskilt lättillgänglig, även om flera förbättringar skett jämfört med tidigare år. Det bör därför övervägas om den skulle kunna ges en annan form eller utformas efter andra principer än hittills, framför allt avseende de ärenden som anses vara slutbehandlade. För riksdagens del har naturligtvis de ärenden där riksdagen själv tagit initiativ, t.ex. genom tillkännagivanden till regeringen, särskilt intresse. En utförligare redovisning i dessa avseenden vore kanske ett sätt att öka informationsvärdet i redogörelsen. Vidare bör närmare övervägas på vilket sätt regeringen skall beakta riksdagens riktlinjebeslut och på vilket sätt detta bör redovisas för riksdagen. Som utskottet konstaterat ovan förefaller nuvarande redovisning vara i vissa avseenden alltför slentrianmässig.

Stockholm den 10 mars 1992

På finansutskottets vägnar

Per-Ola Eriksson

I beslutet har deltagit: Per-Ola Eriksson (c), Hans Gustafsson (s), Bengt Wittbom (m), Allan Larsson (s), Lars Leijonborg (fp), Roland Sundgren (s), Tom Heyman (m), Lisbet Calner (s), Bo G Jenevall (nyd), Roland Larsson (c), Sonia Karlsson (s), Lennart Hedquist (m), Alf Egnerfors (s), Olle Schmidt (fp) och Carin Lundberg (s).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Lars-Ove Hagberg (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.